

NİĞDENİN MANEVİ MİMARLARI:

KESİKBAŞ (ŞEMS-i TEBRİZİ)

Türbenin inşa kitabesi yoktur. 1296 tarihli iki onarım kitabesi vardır. Bu kitabelerde yapı "Şems-i Tebriz'i Kesikbaş" in makam türbesi olarak belirtilmektedir. Kuzey cephedeki mermer levha üzerindeki kitabede ta'lik hatla üç satır yazılıdır.

1-Firâki kilik-i cevherle İ'mar-ı tarihin

2-1296

3-Mükemmel oldu kurmakta makam-ı Şems-i Tebrizi

Türbenin güney cephesinde ki kitabeye ise yüksek kabartma olarak "Mevlevi Sikkesi" yazılmıştır.

Şems-i Tebrizi (1185 - 1247)

1185 yılında Tebriz'de dünyaya gelen Şems-i Tebriz'inin asıl ismi Mevlana Muhammed'dir. Melik Dad oğlu Ali adında bir zatın oğludur ve Azeri Türklerindedir. Şemseddin yani dinin güneşi lakabıyla anılmıştır. Daha küçük yaşlarda manevi ilimleri tahsilde gösterdiği kabiliyetle dikkat çeken Şems, din ilimleri tahsilden sonra, genç yaşlarında Tebrizli Ebubekir Sella'f'a mürit olmuş, ününü duyduğu bütün meşhur şeyhlerden feyz almaya çalışmış ve bu sebeple diyar, diyar dolaşmıştır. Bu gezginliğinden dolayı kendisine "Şemseddin Perende" uçan Şemseddin denilmiş, ayrıca Tebriz'de tarikat pirleri ve hakikat arifleri ona "Kamil-i Tebriz'i" adını vermişlerdir. Daha sonraları Secaslı Şeyh Rukneddin, Tebrizli Selahaddin Mahmut ile büyük âlim ve ünlü mutasavvıf Necmüddin Kübra'nın halifelerinden Centli Baba Kemal'e intisap ederek onlardan feyz almıştır. Hz. Muhammed (S.A.V.)'in ahlâkını örnek alan Şemseddin-i Tebriz'i, devamlı bir arayış içerisinde olmuş, manevi bir işaret üzerine de Hz. Mevlana'yı arayıp bulmuştur. Dünyaya, kılık ve kıyafete önem vermeyen Şems, Mevlana ile üç- üç buçuk yıl süren beraberliği neticesinde onun hayatında yeni ufukların açılmasına vesile olmuş, onun ilahi aşkın potasında eriterek, kâmil bir Hak aşığı yapmaya muvaffak olmuştur. Teferruatıyla daha önce anlattığımız şekilde, Mevlana'da meydana gelen büyük değişikliği hazmedemeyenler, onun Mevlana'dan ebediyen ayrılmasına sebep oldular. Şems Hicri 645 Miladi 1247 tarihinde şehit mi edildi, yoksa geldiği gibi, kimseye haber vermeden Konya'yı mı terk etti kimse bilmez.

Bu gün Konya'da Şems makamı olarak bilinen, halk ve bilhassa Mevlevilerce Mevlana türbesinden önce ziyaret edilen bu mescit-türbe de mevcut sanduka, boş bir sanduka mı, yoksa Mehmet Önder Bey in bir hatırasında anlatıldığı gibi, Şems gerçekten burada mı metfundur, bu da bilinmez. Bilinen gerçek odur ki, Allah velilerinin kalplerde yaşadığıdır.

Niğde'deki Kesikbaş Türbesi de Şems'e izafe edilir. Bunlardan ayrı olarak Tebriz'den geçil denilen mezarlıkta, Hoy'da, Pakistan'ın Multon şehrinde Şems türbeleri veya makamları vardır. Bunlar çeşitli rivayetlerle süslenmiştir. Pakistanlıların söylediklerine göre de Şems, Konya'dan bir gece yarısı gizlice ayrılmış, önce Tebriz'e oradan da Hindistan'a gelmiş, meczup ve perişan yıllarca ormanlarda dolaştıktan sonra Multon şehrinde ölmüştür.

Kaynaklar: Niğde Evliyaları (Niğde Belediyesi), Baha Veled'den Günümüze Konya Âlimleri ve Velileri, Av. M. Ali UZ,

